

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборном већу Факултета политичких наука
Универзитета у Београду

Одлуком Изборног већа Факултета политичких наука Универзитета у Београду од 20. октобра 2010.г., формирана је Комисија за писање извештаја за избор ванредног професора са пуним радним временом за ужу научну област **ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА СОЦИЈАЛНОГ РАДА** за наставни предмет **СОЦИЈАЛНИ РАД СА ГРУПОМ** у следећем саставу:

Др Душан Петровић, редовни професор ФПН у пензији, председник,

Др Милан Петричковић, ванредни професор ФПН, члан и

Др Невенка Жегарац, ванредни професор ФПН, члан.

На конкурс објављеном у листу *“Послови”*, број 438 од 9.11. 2011.г. пријаву је поднео кандидат доц. др Петар Настасић, запослен на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. На основу прегледа достављеног изборног материјала Комисија подноси Изборном већу Факултета политичких наука следећи

ИЗВЕШТАЈ

.Увидом у документацију комисија је најпре констатовала да пријава кандидата садржи све конкурсом предвиђене услове: биографију, копију дипломе о научном степену доктора наука, библиографију научних и стручних радова, радове објављене од претходних избора, уверење о држављанству и извод из матичне књиге рођених.

Биографски подаци о кандидату

Петар Настасић рођен је 31.08.1947. у Гроцкој – Београд. Основну и средњу школу завршио у Београду, дипломирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду 1973. Специјализацију из неуропсихијатрије завршио у Психијатријској болници у Ковину и на Институту за ментално здравље у Београду. Од 1984 до 1988. године похађао специјализацију на Тависток клиници у Лондону (Marital and Family Therapy). Докторске студије похађао од 1989 до 1992. године на Медицинском факултету у Београду, где је 1997. године одбранио докторску тезу под називом: **"Трансгенерацијска трансмисија и генограм: импликације на дијагностику и треман породице"**.

Др Петар Настасић радно искуство је стекао од 1975. године у ДЗ "Звездара", затим од 1976. године у Психијатријској болници у Ковину, а од 1981. године у Институту за ментално здравље у Београду, где је радио као специјалиста неуропсихијатар, брачни и породични терапеут и од 2001. године као начелник Клинике за болести зависности у Институту за ментално здравље, где остаје све до преласка на Факултет политичких наука 2008. године.

У периоду од 1984 до 1988, похађа и успешно завршава субспецијалистички курс Diploma Course in Marital and Family Therapy prema programu Institute for Family Therapy, London and Tavistock Clinic, London, којим су руководили Rosemary Whiffen и Justin Schlicht.

Министарство здравља Републике Србије му 16. 09. 1993. године додељује звање Примариус, а по одлуци Научно-наставног већа Медицинског Факултета у Београду именован је за ментора специјализантима из психијатрије 21.04.1994.г.

Од 1996. до 2005. године је заменик председника Југословенског удружења психијатријских установа. У истом периоду др Настасић је председник секције за болести зависности Српског лекарског друштва, члан експертске групе за развој и здравље младих Министарства здравља Републике Србије и члан комисије за израду Стратегије за превенцију злоупотребе дроге и алкохола. Заједно са групом стручњака учествовао је у формирању Центра за системску породичну терапију алкохолизма, а касније и у формирању Клинике за болести зависности при Институту за ментално здравље.

Веће Научних области правно-економских наука Универзитета у Београду, на седници одржаној 13.5.2008.г., а на предлог Изборног већа Факултета политичких наука, изабрало је др сци Петра Настасића у звање доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада – наставни предмет "Социјални рад са групом".

Наставно- педагошка активност

Кандидат Доц. др Петар Настасић, је од 1994 године ангажован као ментор за специјалистичке студије на Медицинском факултету у Београду и под његовим менторством и стручним руковођењем одшколоване су многе генерације специјалиста неуропсихијарије на београдском Медицинском факултету. Од 1997. године ангажован је као предавач и супервизор на курсевима из системске породичне терапије (четворогодишњи специјалистички курс), и на двогодишњем курсу из породичне терапије алкохолизма у Институту за ментално здравље у Београду.

Након избора у звање доцента 13. 05. 2008. године кандидат прекида рад у Институту за ментално здравље у Београду и потпуно се посвећује педагошком раду на Факултету политичких наука, Одељењу за социјални ра и социјалну политику. У овом периоду ради на осавремењивању студентских вежби и предавања за предмете из научне области Теорија и методологија социјалног рада, и то предмете: *Социјални рад са групом*, *Социјални рад са болестима зависности*, *Саветовање и социотерапија*", као новом предмету који се од 2009 изводи на основном студијском програму социјалне политике и

социјалног рада. Школске 2009/2010 године доц. др Петар Настасић је ангажован и на Мастер студијама социјалног рада, где је започео предавања на курсу из *Супервизија социјалног рада*, који такође представља новину у наставним плановима и програмима у образовању социјаланих радника на Факултету политичких наука.

Предавања и вежбе др Петра Настасића, спадају у најпосећеније на студијама социјалног рада. Са студентима је успоставио примерен професионални однос, услед чега је често изабран као ментор на дипломским, специјалистичким и мастер радовима. Учествовао је као ментор и члан комисије у одбрани више дипломских и девет специјалистичких радова. Био је ангажован као члан комисије код одбране две магистаске тезе и једног мастер рада. Изабран је за ментора у изради докторске дисертације која је у припреми за одбрану.

Резултати евалуације наставника од стране студената указују да су предавачки и педагошки квалитети Доц др Петра Настасића, препознати, те је оцењен са оценама вишим од 4, 30 на редовној анкети у току 2010/11 за предмете које предаје на основним студијама.

Научно - истраживачки рад

Основне области научно истраживачког интересовања доц др Петра Настасића су групна психотерапија и рад са групама у заједници, затим, екосистемско истраживање болести зависности и примена породично системске терапије у заједници.

Од избора у звање доцента учествовао је у изради три научне монографије, има четири објављена научна излагања на конференцији штампана у целини и једно у изводу, ко-аутор је једног изворног научног чланка и приложио је потврде о четири чланка који су прихваћени за штампу.

Списак радова објављених после избора у звање доцента (2008-2011. г.)

Научне монографије

1. Станковић, Зоран, Трбић, Вера, Настасић, Петар, Младеновић, Ивица. *Дијагностичко-терапијске смернице за алкохолизам*. Београд: Институт за ментално здравље, 2009. 74 стр., табеле. ИСБН 978-86-82277-54-5. [ЦОБИСС.СР-ИД [172434700](#)]
2. Настасић, Петар. *Екосистемски приступ алкохолизму*. Београд: Публикум, 2011. 112 стр., табеле. ИСБН 978-86-86449-05-4. [ЦОБИСС.СР-ИД [187577612](#)]
3. Настасић, Петар. *Болести зависности у адолесценцији*. Београд: Публикум, 2011. 96 стр. ИСБН 978-86-86449-04-7. [ЦОБИСС.СР-ИД [187568140](#)]

Објављено научно излагање на конференцији штампано у целини

4. Настасић, Петар. Едукативни програми у области болести зависности у Србији. У: *XXV саветовање о болестима зависности са међународним учешћем. XXVIII скупштина Заједнице клубова лечених алкохоличара Србије: зборник саопштења*. Смедерево: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 2009, 2009, стр. 40-55. [ЦОБИСС.СР-ИД [513745495](#)]

5. Настасић, Петар. Редифинисање алкохолизма: Истраживање, дијагноза, третман. У: *Редифинисање алкохолизма и других зависности данас: превенција, дијагноза и третман* : зборник саопштења. Пожаревац: Српско лекарско друшво, подружница Пожаревац, 2010, 2010, стр. 5-16. [ЦОБИСС.СР-ИД [514589783](#)]

6. Настасић, Петар. Могућности савремене фармакотерапије у лечењу алкохолизма. У: *Медицинске и социјалне мере у третману болести зависности. XXVII Симпозијум о болестима зависности са међународним учешћем, 6.и 7. октобар 2010, Вршац: Зборник саопштења*. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 2011, 2011, стр. 47-61. [ЦОБИСС.СР-ИД [514590039](#)]

7. Настасић, Петар. Принципи дијагностиковања и фармакотерапије алкохолизма. У: *Медицинске и социјалне мере у третману болести зависности. XXVII Симпозијум о болестима зависности са међународним учешћем, 6.и 7. октобар 2010, Вршац: Зборник саопштења*. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 2011, 2011, стр. 135-143. [ЦОБИСС.СР-ИД [514592343](#)]

Изворни научни чланак

8. Svrakić, Dragan, Cloninger, C. R., Svrakić, Nenad, Ćazić, Boro, Milivojević, Dragan, Nastasić, Petar. Drug Addiction and Choice of Drugs: Temperament and Personality as Risk Factors. *Serbian Journal of Experimental and Clinical Research*, 2010, год. 11, бр. 3, стр. 93-98, табеле. <http://scindeks.nb.rs/article.aspx?artid=1820-86651003093S>. [COBISS.SR-ID [178550284](#)]

Објављено научно излагање на конференцији штампано у изводу

9. Настасић, Петар.: *Релациони аспекти дијагнозе поремећаја личности У: Савремени приступи у третману алкохолом узрокованих поремећаја: Књига сажетака стручног скупа*. Тузла: ЈЗУ Универзитетски клинички центар Тузла. Клиника за психијатрију, 2010. 110 стр., илустр. [ЦОБИСС.СР-ИД [514590295](#)]

Радови прихваћени за штампање (приложене потврде часописа)

1. Nastasić P: "Interactive processes in alcoholic marriage and family: Genesis of personality disorders, *Alcoholism, Journal on Alcoholism and Other Addiction*, (vol.47.No.2, 2011).

2. Настасић, П., Хрнчић Ј., Бркић М.: „Улога психијатрије у третману насиља у породици“, *Српски архив за целокупно лекарство*, Часопис Српског лекарског друштва основан 1872. године, (рад уписан под бројем 221/11).
3. Настасић П., Чекеревац А.: “Принципи социјално психолошког дијагностиковања алкохолизма у социјалном раду” *Годишњак 2011*, Универзитет у Београду, Факултет политичких наука (година V, број 6, децембар 2011.).
4. Бургунд, А., Хрнчић Ј., Настасић П.: “Родна перспектива у системској породичној терапији” *Годишњак 2011*, Универзитет у Београду, Факултет политичких наука, (година V, број 6, децембар 2011.).

Радови објављени до избора у звање доцента (1992-2008)

Научне монографије

1. Настасић П.: *Алкохолизам и међугенерациско преношење*, Београд, Технисс, 1998
2. Настасић П.: *Не дозволи да те дрога избаци из игре*, едукативни приручник, Београд, Привредни преглед, 2004.

Поглавља у књигама

1. Настасић П., Павловић Ј., Трбић, В.: Алкохолизам У: Бабић М. уредник, *Скрининг у медицини*, поглавље 9-5, Југословенска фондација против рака, Београд, 2001, п.741-796.
2. Настасић П. Психофармакотерапија алкохолзма. У: Каличанин П., Ерић Ј. Уредници, *Психијатрија*, Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2001, п. 245-277.
3. Настасић П.: Development and Implementation of Systemic Family Therapy in Social-psychiatric Institution in the Period of Transition. У: Veselinović J. urednik, *The Challenges of Family and Family Therapist in Balkan Transition*, Центар за породицу, Београд, 2004. п.121-126
4. Настасић П.: Синдром злоупотребе/ зависности од више психоактивних супстанци код адолесцената. У: Миловановић Д., Сакоман С., Димитријевић, И.:уредници, *Болести зависности*, ЕЦПД, Београд, 2004, п.186-199
5. Настасић П.: Зависност – болест, поремећај, лечење. У: Ћорић Б., уредник, *Човек и лек*, Институт за ментално здравље, Београд, 2004, п.127-139.
6. Ишпановић, В., Настасић, П. : Злостављање и психијатрија. У: Ћорић Б., уредник, *Где почиње и где престаје психијатрија*, Институт за ментално здравље, Београд, 2005, п.144-156.
7. Настасић, П., Младеновић И.: Болести зависности: Аутоагресија, туга и кривица. У: Ћорић, Б., уредник, *Агресија туга кривица*, ФАСПЕР, Београд, 2006
8. Ћорић Б., Седмак Т., Настасић, П.: Улога специјалног/ социјалног педагога у савременој социјалној психијатрији. У: Радовановић Д., уредник, *Поремећаји*

понашања и прерступништво младих: Социјално педагошки дискурс. Центар за издавачку делатност ФАСПЕР, 2007, п.109-131

Објављени радови међународног значаја

1. Nastasić P., Minjević, M., Branković, M.: Integration of Marital Dyade with System Family Group Therapy, *Mediterranean J. of Social Psychiatry*, 1995, Vol. 6, suppl 1. (71-77).

Објављени радови националног значаја

1. Настасић П.: Трансгенерацијаки модел у породичној терапији алкохолизма, *Психијатрија данас*, 1987; 1-2: 175-180.
2. Станковић З., Мицовић Р., Настасић П.: Однос алкохоличара према групној терапији као фактор у промени алкохоличарског понашања, *Психијатрија данас*, 1988, 3-4: 87-91.
3. Јовановић, Д., Ковачевић, М., Настасић, П., Зидверц, Ј.: Значај поремећаја хемореолошких фактора код алкохоличара у апстиненцији, *Психијатрија данас*, 1989, 1: 73-80.
4. Мићовић Р., Настасић П., Станковић, З., Димитријевић, И.: Породична терапија алкохолизма, 1992, 24: 1-2; 29-37
5. Станковић, Мићовић, Р., Беговић, Д., Настасић П.: Породична терапија младих алкохоличара у диспанзерским условима, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 39-50
6. Настасић, П., Станковић, З., Мићовић, Р., Димитријевић, И.: Концепт мултиплих терапеута у породичној групној терапији алкохолизма, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 51-59.
7. Мицовић, Р., Станковић, З., Настасић, П.: Функција симптома у алкохоличарском браку, 1992, 24: 1-2; 67-71.
8. Настасић, П., Станковић, З. Мићовић, Р.: Могућности примене породичне групне терапије на клиничком психијатријском одељењу, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 73-78.
9. Мићовић, Р., Настасић, П., Станковић, З.: Приказ системске породичне терапије једне алкохоличарске породице, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 79-85.
10. Настасић, П., Димитријевић, И., Бокаловић, Г.: Новија сазнања о деци алкохоличара школског узраста и могућности превенције алкохолизма, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 96-102.
11. Димитријевић, И., Гачић, Н., Настасић, П., Здјелар, С., Поповић, А., Чупић, Т.: Специфичности пијења ученика основних и средњих школа - предлог превентивних мера, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 103-108.
12. Настасић, П., Кастел П., Становић, З.: Специфичности стационара за лечење алкохолизма у Институту за ментално здравље, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 111-117.

13. Мицовић, Р., Станковић, З., Настасић, П.: Трансфер и контратрансфер у групној терапији алкохолизма, 1992, 24: 1-2; 165-170.
14. Ковачевић, М., Настасић, П., Беслаћ-Бумбасиревић, Љ., Јовановић, Д.: Церебрална атрофија: значај промена на крвним судовима малог мозга и хемореолошких фактора у крви алкохоличара, *Психијатрија данас*, 1992, 24: 1-2; 185-188.
15. Настасић, П., Седмак, Т.: Алкохолизам у светлу најновијих класификација психијатријских болест.и (DSM-III-R и ICD-X), *Психијатрија данас*, 1992, 24: 3-4; 329-340
16. Настасић, П., Науновић, М.: Флуохетин у терапији депресивног поремећаја код алкохоличара у апстиненцији, *Алкохолизам*, 1994, 39:1-2; 127-134.
17. Настасић, П.: Модел породичне терапије на клиничком одељењу за лечење алкохолизма, *Психијатрија данас*, 1996,28:4; 435-444.
18. Пејовић –Милованчевић, М, Мнчић, Т., Ишпановић, В., Настасић П., Радосављевић Ј., Филиповић, С., Видојевић, О.: Последице злостављања и занемаривања адолесцената у породицама, *Психијатрија данас*, 2002,24: 3-4; 237-249.
19. Настасић, П.: Превенција болести зависности, 2003, *Психијатрија данас*, суппл.37: 1; 183-193.
20. Филиповић, С., Настасић, П.: Занемаривање и злостављање деце у породици алкохоличара, Зборник радова едукативног семинара за патронажне сестре и социјалне раднике, 2005, Институт за ментално здравље, 163-177.
21. Младеновић, И., Настасић, П.: Алкохолизам и системска породична терапија, *Санамед*, 2007, 2 (2):27-33.
22. Настасић, П., Лазетић, Г.: Дијагноза алкохолизма и евалуација за врсту лечења, *Санамед*, 2007, 2 (2): 27-33.
23. Седмак Т., Настасић, П., Лутовац Љ., Пржуљ, Д.: Специфичности едукације медицинских сестара техничара у терапијском тиму за лечење болести зависности, *Санамед*, 2007. 2 (2): 47-53.
24. Лазетић, Г., Настасић, П.: Патолошко коришћење интернета - зависност од интернета. *Санамед*, 2007, 2 (2) : 81-85.

Радови објављени у изводима

1. Minjević, M., Nastasić, P.: Motivation and Drop-out in the Family Therapy of Alcoholism, Book of Abstracts International Congress on Family Therapy "The Patterns which Connects", 1987, Prague,
2. Nastasić, P., Obradović, S.: Use of Genograms in the Research of the Alcoholics Families, Book of Abstracts International Congress on Family Therapy "The Patterns which Connects", 1987, Prague.
3. Мицовић, Р., Настасић, П.: Експресија и одржавање симптома у резистентној алкохоличарској породици, Књига абстраката IV Југословенског конгреса о алкохолизму, 1989, Сарајево п.231.
4. Micović R., Nastasić, P., Stanković, Z.: The Role of Education in Alcoholism Cure Programmes, Book of Abstracts VIII World Congress "Global Dialogue: Diversity and Unity", 1996, Athens, p.127

5. Stanković, Z., Nastasić, P., Mićović, R.: Alcoholism as a Disfunction in Individuals and in Community: A Presentation of Our Therapeutic Model, Book of Abstracts VIII World Congress "Global Dialogue: Diversity and Unity", 1996, Athens, p.152.
6. Nastasić P.: Anxiety and Depression- Evaluation Clinical Criteria in Alcohol Addiction, International Congress on Rehabilitation in Psychiatry, 1997, Belgrade, p.35
7. Gojkovic M., Krstic N., Radivojevic V., Nastasic P.: Cognitive Impairments in Chronic Alcoholics, Book of Abstracts International Congress on Rehabilitation in Psychiatry, 1997, Belgrade, p.36.
8. Nastasic P., Pejovic-Milovancevic M., Filipovic S.: Prevalence of Substance abuser in period 2002-2004 at Departement for Cildren and Adolescents, Book of Abstracts XVI World Congress of the IACAPAP, 2004, Berlin, P-017-295
9. Nastasic P., Filipovic S., Panoski R., Lazetic G.: Comparison beetwen Male and Female Alcoholics in Regard to Child Neglect/Abuse in the Family, Book of abstracts XVI World Congress of the IACAPAP, 2004, Berlin, P-017-285
10. Velickovic R., Nastasic P., Stojnov M., Timotijevic I., Pavicic M., Pavlovic J.: Therapeutic Possibilities of Polyunsaturated Phospholipids in Patients with Chronic Abuse of Alcohol and Drugs, XXXIII Symposium EACP "Risk Management in Pharmacotherapy", 2004, Prague
11. Филиповић, С., Паноски Р., Настасић, П.: Ризик од занмераивања и злостављања деце у породици у којој је мајка зависна од алкохола, Зборник резимеа ХИИ Конгреса психијатара Србије и Црне Горе "У духу сарадње и толеранције", 2004, Херцег Нови
12. Настасић, П., Филиповић, С., Паноски Р.: Физичко и емоционално занемаривање и злостављање у породици, Зборник резимеа ХИИ Конгреса психијатара Србије и Црне Горе "У духу сарадње и толеранције", 2004, Херцег Нови.
13. Паноски Р., Настасић, П., Филиповић, С., Седмак Т: Социјална видљивост алкохоличара у радном процесу у условима транзиције, Зборник резимеа ХИИ Конгреса психијатара Србије и Црне Горе "У духу сарадње и толеранције", 2004, Херцег Нови.

Анализа радова објављених после избора у звање доцента

Од избора у претходно звање до расписивања овог конкурса, доц др Петар Настасић је објавио једну коауторску књигу и две самосталне монографије, а такође и већи број научних радова у научним часописима и зборницаима. Истраживачки опус кандидата веома је разноврстан. Основне обалсти интересовања у оквиру социјалног рада су теорија и методологија социјалног рада у области саветовања, групног рада, породичне терапије и социотерапије, као и супервизија социјалног рада. Посебна научна интересовања кандидат је испољио у области саветодавног и групног рада у заједници, као и у истраживању примене социотерпијских метода у болестима зависности.

Књига *Дијагностичко терапијски приручник за алкохолизам* проистекла је из дугогодишњег практичног и менторског рада др Настасића и његових сарадника у Институту за ментално здравље. Представља резултат вишегодишњег осавремењивања

свеобухваног концепта лечења и рехабилитације алкохолизма, па су у њеној изради учествовале две генерације неуропсихијатара из ИМЗ (З.Станковић, В.Трбић, П. Настасић, И. Младеновић). Књига је настала због неопходности промовисања савремене доктрине и националног водича добре праксе у области дијагностике, мотивисања и раног лечења алкохолизма, и рађена је уз подршку Министарства здравља Републике Србије. У књизи су анализирани медицински принципи дијагностиковања и лечења алкохолизма и његових психијатријских и телесних последица. Највећа вредност ове књиге огледа се у наглашавању интеракцијских апсеката дијагнозе, где аутори указују да је дијагностиковање по чистом медицинском моделу непотпуно, и нетачно. Посебно се истичу поглавља о системској дименизији дијагнозе односно о породично-системској дијагнози алкохолизма. Ово је значајна новина јер омогућава раније и прецизније дијагностиковање алкохолизма и наглашава дуго занемаривану улогу социјалних радника и других помагачких професија у дијагностици и рехабилитацији зависника од алкохола.

Књига *Екосистемски приступ алкохолизму*, представља успешно структурисан монографски текст којим се износи социјално еколошки дискурс у разумевању једног медицинског феномена као што је болест зависности.- алкохолизам. Алкохолизам се анализира као својеврсна еко-системска појава, која настаје и траје захваљујући патолошким интеракцијама унутар система и међу системима (индивидуални, породични, радни, шири социјални, државни, политички...). Ово савремено објашњење алкохолизма није пука теоријска расправа о патологијама система, већ је ефективан инструмент којим се сасвим реалистично може радити са зависношћу од алкохола и са породицама зависника, без ослањања на искључиво медицинска знања и медицинске алатке, већ и на знања из социологије, социјалне психологије, социјалне патологије, али пре свега на знања из теорије система и системске породичне терапије, који су суштински интергрисани у праксу социјалног рада.

Књига *Болести зависности у адолесценцији*, представља важан корак на путу да се болести зависности у адолесценцији издвоје као специфичан и посебан клинички ентитет. Аутор, полазећи од еко-системског модела подвлачи хетерогеност популације зависника, истичући посебности адолесцената као групе, потом указујући на хетерогеност унутар те популације која се може препознати и терапијски искористити у оквиру породично системске терапије. Аутор показује да је клиничка слика адолесцентне зависности другачија од клиничке слике код одраслих, да су узроци настајања болести различити, те је неопходно ову зависност схватити као посебну болест или као посебан клинички ентитет, са посебним класификационим кодом у класификацији болести. То захтева и другачији дијагностички инструментаријум, другачији мотивациони интервју, терапијске интервенције и другачије установе. У овој књизи др Настасић наглашава недостатке медицинског модела и његове примене код болести зависности и указује да је за терапијски приступ адолесцентима потребан другачији профил стручњака и „нови терапеут”, који ће осим разумевања адолесцента као болесника имати добро разумевање значаја породице и значаја вршњачке групе. Породица и вршњаци се током терапијског рада преводе од узрочника проблема у сараднике у терапијском раду.

Рад *Рedefинисање алкохолизма: истраживање, дијагноза, третман*, представља стожерни рад у сагледавању рецентних истраживачких и терапијских доприноса у свету са

посебним аналитичким приступом на стање у Србији. Аутор указује на интензивирање истраживања којима се жели што више продубити разумевање узрока алкохолизма, пре свега кроз коришћење инструмената технолошки развијених наука као што су генетика, неуробиологија и технолошки софиситицирани експериманти на животињским моделима. Кључни циљ је окренут ка тражењу ефективних лекова за лечење алкохолизма и других зависности. Такође расте број истраживања адолесцентних зависности, али и број испитивања ефикасности терапијских програма са посебно наглашеним испитивањем ефикасности лекова. Очигледан циљ је да се третмански инструменти што више приближе лекарима опште медицине и да се повећа обухват пацијената на лечењу. Аутор указује на чињеницу да у истраживањима узрока недостају бројније анализе социјално психолошких параметара, што се може сматрати забрињавајућом тенденцијом редуковања, чак миноризовања психотерапијских, а поготово социотерапијских снага у разумевању и третману алкохолизма

Рад *Едукативни програми у области болести зависности у Србији* је урађен у склопу пројекта Министарства здравља Србије, “Спровођење националне стратегије за превенцију злоупотребе дроге и алкохола”, који је изведен у Институту за ментално здравље. Текст представља свеобухватни преглед образовних (додипломских и последипломских студија) и едукативних програма (КМЕ) у области адиктологије у Србији. Аутор указује на доста уједначену слику у силабусима на различитим факултетима, што се не може сматрати повољним налазом, с обзиром да су силабуси концептуализовани по медицинском моделу. Та чињеница се може прихватити када су у питању медицински факултети, али није одржива такво стање када су у питању хуманистичко-друштвене науке. Из тога проистиче неопходност битног осавремењивања методолошких приступа и увођења много више социо-психолошких, социјално психијатријских и породично системски тема у основној и последипломској настави на факултетима за образовање тзв. помагачких професија (психолози, социјални радници, педагози), али и правника и социолога. У прилогу овог опширног рада налазе се конкретни предлози силабуса и нових тематских области из адиктологије за медицинске факултете и факултете хуманистичко друштвених наука

У раду *Могућности савремене фармакотерапије у лечењу алкохолизма*, аутор приказује стари концепт алкохолизма као аутоинтоксикације, из којег проистиче став да је фармакотерапија алкохолизма лечење последица те пролонгиране самоинтоксикације. Одбацујући тај приступ, аутор се фокусира на разматрање алкохолизма као зависности. Износи савремене податке из истраживања о настанку зависности од алкохола, са посебним нагласком на функцију допамина, серотонина, ГАБА, НМДА, опиоидних пептида и њихову међуигру. Осим теорија класичног условљавања и фармакогенетских утицаја, све више се у разумевању овог процеса разматра тзв. био-бихејвиорална теорија која се ослања на хомеостатско-неуроадаптивни модел. По том моделу хронична (зло)употреба алкохола резултира као пертурбација хомеостатских механизма тако да зависна особа „тражи” и „мора” континуирано да уноси алкохол да би одржала какву-такву хомеостазу (равнотежу), што се манифестује као жудња. На крају се износе подаци о примени савремених лекова за санирање жудње, анксиозности и депресивности који се сматрају покретачима механизма рецидива и поновног враћања у болест.

У раду *Принципи дијагностиковања и фармакотерапије алкохолизма* се разматра екосистемски концепт о настајању и трајању алкохолизма који обухвата и практични став да процес идентификације, дијагностички и терапијски поступци представљају нераздвојив и континуиран процес. Истиче се и податак да су медицински критеријуми за дијагностиковање алкохолизма најјаснији и научно најобјективнији, али да они не обезбеђују правовремену дијагнозу и ефикасно лечење. Примена фармакотерапије је нужна, али остаје неефикасна уколико се не постигне мотивација, одговорност пацијента и укључивање особа из окружења пацијента (породица и социјално окружење).

Рад *Улога психијатрије у третману насиља у породици* има за циљ преиспитивање улоге психијатрије у третману насиља у породици у светлу савремених налаза и приступа. Постоје предрасуде у општој и у стручној јавности да насилне акте у породици највећим делом врше ментално поремећени појединци, те да је психијатрија примарно задужена за њихов третман. Истраживања показују да озбиљни ментални поремећаји не повећавају ризик од насиља. У раду се дискутује примереност класичног психијатријског приступа за третман насиља у породици, као и улога коју психијатрија има у савременим теоријским и терапијским приступима овом проблему, укључујући системску породичну терапију, социјалну екологију, присилну терапију и модел заштите жртава породичног насиља који је развијен у Србији.

Рад *“Interactive processes in alcoholic marriage and family: Genesis of personality disorders (Интеракцијски процеси у алкохоличарском браку и породици: настанак поремећаја личности код зависника од алкохола)*, указује на то да уверење да личност алкохоличара игра значајну улогу у етиологији и развоју алкохолне зависности има дугу традицију. Типологија личности зависника од алкохола предмет је научног и клиничког интересовања преко 200 година. Ова истраживања личности алкохоличара су веома дуго била прекривена сенком да се ради о личности слабих моралних и вољних карактеристика. У раду се анализирају психолошки механизми одбране алкохоличара као интеракцијски инструменти који се употребљавају за одржавање болести зависности, али и као релациони извори за формирање поремећаја личности.

Значајан извор продубљивања поремећаја понашања налази се у патологији партнерске дијаде алкохоличарског брака, који се сагледава као процес, а не само као заједничка и/или појединачна дисфункција. Закључна разматрања у овом раду повезана су са анализом породичног система алкохоличара који се разуме као врло снажан инкубатор „адиктивне личности, али и као извор терапијских промена

У раду *Принципи социјално психолошког дијагностиковања алкохолизма у социјалном раду*, разматра се екосистемски концепт о настајању и трајању алкохолизма по којем се настанак и трајање алкохолизма (и других болести зависности) разматра као болест појединца, породице и друштва. Он садржи и практични став да се откривање и дијагностиковање алкохолизма најпре могу започети кроз анализу поремећених породичних и социјалних интеракција, па тек потом тражити у медицинским/биолошким симптомима. Идентификација зависности од алкохола, затим дијагностички и терапијски поступци представљају нераздвојив и континуиран процес. Посебно се указује на тешкоће у процесу идентификације зависности од алкохола изван здравствених установа због смањења „социјалне видљивости” (мимикрија алкохолизма) односно због смањења препознатљивости патолошких облика понашања и пијења алкохолних пића у

породичним и социјалним односима. У закључу се истичу кључни принципи дијагностиковање, мотивисања и поступања у социјалном раду у вези са алкохолизмом и проблемима пијења

Рад *Родна перспектива у системској породичној терапији*, приказује развој системског породичног приступа као теоријског и терапијског оквира која разматра клијента у његовом односу према родним улогама. Структурална и стратешка породична терапија, симболичко-искуствени и контекстуални модел који су развијени у оквиру овог приступа, разматрају се у светлу родне перспективе, како кроз теоријске концепте тако и кроз терапијске интервенције. Феминистичке идеје знатно утичу на даљи развој породичне терапије. Постродни приступ тежи уважавању али и балансирању места родне перспективе у односу на лични и релацијски развој. Савременом породичном терапеуту се поставља захтев за преиспитивањем сопствене вредности и уверења у односу на патријархални систем, као и у односу на вредности и уверења клијента и његове породице.

Табела са квантитавном оценом научних резултата кандидата

Кандидат је објавио	
1. Три научне књиге националног значаја	P.13 X 3= 15
2. Четири прегледна чланка у тематском зборнику	P 21 X 4= 16
3. Чланак у водећем часопису међународног значаја	P 51-а X 8 = 8
4. Изворни научни чланак у водећем часопису међународног значаја	P 51-6 X 2= 10
5. Рад у водећем часопису националног значаја	P 61 X 2 =4
6. Уређивање колективне монографије	P 34 X4 = 8
7. Један објављени сажетак научног излагања на конференцији	P 71 X 1,5 = 1,5
8. Пленарно предавање по позиву на скупу међународног значаја	P 53 X 1 = 3
9. Рад саопштен на скупу националног значаја објављен у целини	P 65 x 3 = 1,5
P10+P20+P50+P61+P62 = 56	
P10+P20+P50+P61= 56	
P63-66+ P70 = 3	
P 34 = 8	
УКУПНО : 67	

Истраживачки рад

Као руководиоца, ко-руководилаца и експерт-консултант, доц. дрПетар Настасић је учествовао у реализацији већег броја научно-истраживачких и апликативних пројеката. Као експерт Института за ментално здравље у Београду, који је колаборативни центар

СЗО за југоисточну Европу, учествовао као носилац у извођењу две колаборативне активности из области болести зависности у периоду 2005.-2009.године:

Activity 6 - Title: Prevalence of alcohol use and consequences of alcohol abuse in Serbia;

Activity 7 - Title: Prevention of substance abuse in children and adolescents based on strengthening family cohesion.

Тренутно је ангажован на истраживачком пројекту *Унапређење социјалне заштите за угрожене групе деце и њихове породице* (Advancing social welfare for vulnerable groups of children and their families, Универзитет у Београду, Факултет политичких наука и УНИЦЕФ; 2011-2013.

Стручно и друштвено ангажовање

Од 2007. до данас, доц. Др Настасић је учествовао у изради више Националних стратегија (за превенцију злоупотребе дроге, за заштиту здравља младих, за превенцију злоупотребе алкохола и алкохолизма). На тим задацима ангажован је као.

- Члан Експертске групе за развој и здравље младих, Министарства здравља Републике Србије, 2006-2009, задужен за заштиту младих од болести зависности.
- Члан Радне групе за политику и координацију у ЦИДА Пројекту “Заштита здравља младих на Балкану” (Balkan Youth Health Prevention) 2008-2010. задужен за политику и развој.
- Члан Тематске групе за здравље, у Националној комисији за израду Стратегије за младе Министарства омладине и спорта Републике Србије 2009-2010.

Као председник Републичке комисије за превенцију злоупотребе алкохола и алкохолизма у периоду 2009. - 2011. руководи израдом Националне стратегије за превенцију злоупотребе алкохола и алкохолизма, о чему је имао више саопштења на стручним скуповима и током јавне расправе.

Чланство у домаћим и међународним организацијама

и стручним телима

Децембра 2006. године, доц. др Настасић је изабран за Председника Секције за болести зависности, Српског Лекарског Друства, што представља значајно признање од стране колега. Секција је показала завидну стручну и едукативну активност током периода руковођења доц. др Настасића.

Веома је активан у раду *Заједнице Клубова лечених алкохоличара*, - невладине организације која представља савремену форму удруживања пацијената и њихових

терапевта. Ова организација се бави унапређењем рехабилитације и реинтеграције зависника од алкохола и њихових породица, кроз активност социотерапијских клубова. Заједница се бави едукацијом и подршком терапевта социотерапијских клубова. Од 2009. године доц. др Настасић је председник Скупштине овог значајног удружења.

Члан је уређивачког одбора и рецензент часописа „Алкохолизам”, јединственог стручног часописа у Србији који објављује научне и стручне радове из области болести зависности.

Учешће на домаћим и међународним конгресима

Доц. др Настасић је учествовао на бројним домаћим и међународним скуповима, а неке од њих је и организовао као члан организационог и научног одбора. Посебно је видљив његов допринос у организовању традиционалног Националног Симпозијума о болестима зависности, који је захваљујући његовом ангажовању и стручном и научном руковођењу постао водећи скуп међународног значаја.

Учествовао је и на међународним скуповима изван наше земље. Био је члан научног одбора на I Алкохолском симпозијуму Босне и Херцеговине, у Тузли 23 и 24. Априла 2010., на којем је изложио свој рад (*Релациони аспекти дијагнозе поремећаја личности код зависника од алкохола*) и председавао је једном сесијом током наведеног симпозијума.

Такође је узео учешће на VI међународној лошињској школи алкохологије, од 10-12. 06. 2011. у Малом Лошињу (Хрватска),- где је одржао врло запажено предавање (*Деца из алкохоличарских породица*).

Учествовао је и на ISBRA World congress, са темом „Current topics and innovations in alcohol research“, у Паризу, од 13.-16. септембра 2010.г.

Учествовао је и на 13. Конгресу European Society for Biomedical Research on Alcoholism, у Бечу, од 4-7. Септембра 2011.г.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

Од последњег изборног периода доц. др Петар Настасић објавио је самостално или ко-ауторски више монографија и научних радова који су објављени у зборницима и научним часописима националног и међународног значаја. Поред објављених научних радова, доц. др Настасић је учествовао са рефератима на више међународних и домаћих научних и стручних скупова и конференција. Као сарадник, консултант или руководилац учествовао је у домаћим и међународним научно-истраживачким и стручним пројектима и учествовао у изради више програмских документа. Вишегодишње искуство кандидата у раду са групама оболелих од болести зависности, послова у области процене, третмана, индивидуалне и групне рехабилитације чланова породице и самих зависника и педагошко

искуствао у настави на Факултету политичких наука омогућава да се настава из предмета Социјални рад са групом има искусног предавача који истовремено покрива и области болести зависности и саветовање и социотерапија.

Имајући у виду наставну, научну, стручну, педагошку и публицистичку делатност кандидата, Комисија константује да доц. др Петар Настасић испуњава све услове да буде биран у наставничко звање, па у том смислу Комисија има част да Изборном већу Факултета политичких наука у Београду предложи да изабере доц. др Петра Настасића у звање ванредног професора за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, наставни предмет Социјални рад са групом.

У Београду, 12. децембра 2011.

Др Душан Петровић, редовни професор ФПН у пензији, председник,

Др Милан Петричковић, ванредни професор ФПН, члан

Др Невенка Жегарац, ванредни професор ФПН, члан,